

SAŽETAK

Analiza kretanja rezervi, pridobivanja i cijena nafte u svijetu 1995., 2005. i 2015. godine

Prema analiziranim podacima rezervi i pridobivanja nafte u svijetu 1995., 2005. i 2015. godine zabilježen je globalni porast rezervi nafte koje 1995. godine iznose $179,1 \times 10^9 \text{ m}^3$, 2005. godine $218,5 \times 10^9 \text{ m}^3$, a 2015. godine $269,9 \times 10^9 \text{ m}^3$. Prema podacima koje donosi *British Petroleum* pridobivanje nafte jednako tako raste u razmatranome razdoblju, ali s manjom stopom porasta. Tako pridobivanje nafte u svijetu 1995. iznosi $10,8 \times 10^9 \text{ m}^3$, 2005. godine $13 \times 10^9 \text{ m}^3$, a 2015. godine $14,6 \times 10^9 \text{ m}^3$. Kretanje cijena nafte analizirano je u razdoblju od 1980. do 2015. godine. Mnogo različitih uzroka utječe na konstantne promjene cijena nafte, ali najutjecajnije čimbenici jesu geopolitičke krize u zemljama Srednjega istoka, velik porast potražnje za naftom i ekspanzija potrošnje u državama s velikim brojem stanovnika poput Kine, Indije i Brazila koja nije praćena odgovarajućim porastom ponude. Suvremeni politički odnosi puni su sukoba, što uvelike utječe na cijene nafte, a najbolji su primjer za to kratkotrajni porast cijena nafte 2011. godine, kada su u Libiji, koja u ukupnome svjetskom pridobivanju sudjeluje s 0,5 %, započele oružane aktivnosti, ili onemogućavanje pridobivanja u državama poput Sirije i Jemena koje u 2015. godini jedva bilježe pridobivene količine. Usporedbom podataka o rezervama, pridobivanju te kretanju cijena nafte razvidno je da je gotovo svaki porast pridobivanja nafte, kasnije bivao popraćen padom cijena.

Ključne riječi:

rezerve nafte, pridobivanje nafte, cijene nafte, potrošnja nafte

Authors' contribution

Marija Ledenko (MS. in Geology) made this research as part of her graduate thesis. **Josipa Velić** (Prof. Emerita) participated in the geological analysis of reservoir geology and time vs. production. **Daria Karasalihović-Sedlar** (Assoc. Prof.) analysed the petroleum engineering aspect of data vs. time and regions.